

Novellaelemzés szempontjai

1.Műfaja:A novella rövid,tömör,prózai mű,kevés cselekményt mond,kevés helyszínen játszódik,kevés időt ölel fel,kevés szereplős,általában váratlan fordulattal zárul és befejezett egész történetet mond el.

-megfelel-e a műfaji követelményeknek?

2.témája:általános üzenete,miről szól,több is lehet.

3.cím:milyen viszonya van a címnek a szöveggel?

Pl:ellentétben állnak egymással,témajelölő,motivikus(egy motivumot kiemel ,de nem fedti az egész témátpl:mikor egy név a cím)

4.szerkezet:részekre kell bontani a szöveget.

-mi derül ki a bevezető részből

-milyen hangulatot érzékeltet

-előre vetíti-e a történet többi részét

-közepébe vágva indítja-e vagy az elejétől fogva

-párbeszéd, vagy leírások vannak-e túlsúlyban

-van-e fokozás a történetben

-van-e tetőpont

-van-e megoldás,és ha van mi az

5.helyszín:

-milyen helyszínen játszódik(város,utca.....)

-van-e jelképes üzenete

6.idő:

-mikor játszódik

-van-e ennek jelképes üzenete

-mennyi idő alatt játszódik

-mennyire arányos az időszerkesztés

7.Az elbeszélő:

Minden elbeszélő kitalált személy nem egyenlő a szerzővel.

Fajtái:

E/1:mintha az elbeszélővel történt volna.

E/3:mesélő

-mindent tudó:ismeri az összes szereplő gondolatát,múltját,jövőjét,érzéseit és ezt meg is osztja az olvasóval.

-nézőpontos:belehelyezkedik egy szereplő nézőpontjába és az ő szemén keresztül ismerteti meg az eseményeket,

-nézőpont váltó:több szereplő szemszögén viszi végig az eseményeket, de egyszerre mindig csak egy van jelen

-objektív,tárgyilagos:az elbeszélő nem kommentál,nem értékel,nem mutat be érzéseket csak közvetítő szerepe van.

*értékeli-e a cselekményt,szereplőket(szimpatizál-e velük)

*direkt megfogalmazza vagy a sorok között derül ki(gúnyos,együtt érző,tárgyilagos,rosszaló)

8.Szereplők:

-jellemzés(külső,belső)

-mit tudunk meg róluk

-mi a célja ,értékrendje,helyzete

-van-e olyan szereplő aki a szerző álláspontját képviseli.

9.stílus:

*romantikus:népi témák,meseszerűség,egyoldalúan ábrázolt figurák(vagy nagyon jó vagy nagyon rossz),történelmi utalások,részletes helyszínrajz,tájleírás,érzelmek előtérbe kerülnek,váratlan fordulat(fordulatokban gazdag)

*realista:a valóság

valós társadalmi problémákra hívja fel a figyelmet. Azt akarja megmutatni, hogy milyen a világ valójában. Az írónak száraz, fegyelmezett stílusa van. Bonyolult lélek ábrázolás, pszichológiai lélek ábrázolása. Freud.

*naturista: a realizmus erősebb formája, bemutatja a durvább részleteket is.

*groteszk: a szélsőségesebb össze nem illő elemek társítása, amely nevetséges, bizarr hatást kelt. A tragikust ötvözi a komikummal.

10. Befejezés: (bármelyik választható)

- személyes vélemény, álláspont megfogalmazása

- személyes történet vagy egy már ismert történet bemutatása

- aktualizálás (a mai világban aktuális-e a novella témája, miért igen és miért nem)

- az íróról életrajzi információ